

Warszawa, 3 lutego 2010 r.

List otwarty do premiera Donalda Tuska

Zwracamy się z usilną i pilną prośbą o energiczną interwencję w sprawie olimpiad przedmiotowych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, które to olimpiady z powodu nieodpowiedzialnej działalności Ministerstwa Edukacji Narodowej właśnie przestają istnieć.

Olimpiady przedmiotowe to stojące na najwyższym poziomie konkursy z wiedzy i umiejętności uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Niektóre z nich (matematyczna, fizyczna, chemiczna) działają już od ponad pół wieku. Olimpiady zakładane były i są prowadzone przez pracowników wyższych uczelni, którzy zainteresowani byli wyławianiem utalentowanej młodzieży i nagradzaniem wybitnych nauczycieli. Olimpiady działały przez kilkadziesiąt lat, w tym bardzo trudnych, jak lata stanu wojennego. Wrosły w polski system oświaty, kreując zarówno wybitnych uczniów, jak i ich znakomitych nauczycieli.

Olimpiady dobrze zasłużyły się polskiej oświacie i nauce. Polscy olimpijczycy odnoszą sukcesy na arenie międzynarodowej (najbardziej spektakularne są wyniki laureatów olimpiady informatycznej). Od sukcesów w olimpiadach rozpoczynało swoją karierę zawodową wielu znanych uczonych. Olimpiady przedmiotowe nie są zatem jednym z wielu konkursów, lecz – rozgrywane na poziomie ogólnopolskim - stanowią istotny element kształcenia elit naszego kraju.

Od kilkunastu lat prowadzenie olimpiad jest jednym z obowiązków Ministerstwa Edukacji Narodowej. MEN wywiązuje się z tego obowiązku zlecając organizację olimpiad towarzystwom naukowym i wyższym uczelniom, częściowo finansując tę działalność. W większości przypadków poszczególne olimpiady prowadzone są przez grupę kilkunastu wyższych uczelni, z udziałem jej najlepszych pracowników, we współpracy z wybitnymi nauczycielami szkolnymi. Osoby te w olbrzymiej większości wykonują pracę dla olimpiad bez wynagrodzenia.

W 2009 MEN zmienił zasady prowadzenia olimpiad. Zmiany podyktowane były wyłącznie względami pozamerytorycznymi. Zastępując się koniecznością spełniania wymogów przepisów finansowych, MEN wyraził swoiste votum nieufności w stosunku do organizatorów olimpiad. Zakwestionowana została zasada ciągłości – organizatorzy olimpiad mają być wyłaniani co roku w otwartych konkursach, jakby można było co roku zastąpić grupę kilkunastu wyższych uczelni i jej doświadczonych w przygotowywaniu olimpiad pracowników innymi osobami, które tego doświadczenia nie mają. O finansowaniu olimpiad MEN decyduje w cyklach półrocznych, co uniemożliwia planowanie ich organizacji nawet w danym roku szkolnym. Poziom finansowania został zmniejszony, za to drastycznie zwiększono wymagania biurokratyczne i kontrolne, tak jakby MEN podejrzewało organizatorów olimpiad o nadużycia finansowe.

Stosunek MEN do organizatorów olimpiad jest nad wyraz arogancki, na nielicznych spotkaniach wysocy urzędnicy MEN nie ukrywają swojego lekceważącego, wręcz pogardliwego stosunku do organizatorów olimpiad. MEN nie odpowiada na listy i monity od komitetów organizacyjnych olimpiad. Z kilku publicznych wypowiedzi MEN wynika natomiast tylko urzędowy optymizm. Jest dla nas jasne, że odpowiedzialni za te sprawy urzędnicy MEN, nie mając zapewne osobistego doświadczenia w tym zakresie, nie rozumieją

istoty i ogromnego znaczenia olimpiad przedmiotowych dla kształcenia najlepszych umysłów naszego kraju.

W rezultacie olimpiady przedmiotowe jeszcze działają, ale jedynie dlatego, że organizatorzy poczuwają się do odpowiedzialności za ten element polskiej oświaty. Niektóre olimpiady planują zakończenie działalności w bieżącym roku szkolnym, o ile stosunek MEN do olimpiad nie ulegnie zmianie. Czy na tym zależy polskiemu rządowi?

List podpisali:

prof. dr hab. Bronisław Cymborowski
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Biologicznej

prof. dr hab. Jan Mostowski
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Fizycznej

prof. dr hab. Jerzy Szydłowski
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Chemicznej

dr Michał Krych
zastępca przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady Matematycznej

prof. dr hab. Zbigniew Naliwajek
były przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Języka Francuskiego

ks. prof. dr hab. Piotr Tomasik
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Teologii Katolickiej

dr Janusz M. Kowalski
Komitet Okręgowy Olimpiady Wiedzy Technicznej

prof. dr hab. Jan Gawęcki
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy o Żywieniu i Żywności

prof. dr hab. Małgorzata Falencka-Jabłońska
Przewodnicząca Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Ekologicznej

prof. dr hab. Ryszard Rudnicki
Przewodniczący Komitetu Okręgowego Olimpiady Matematycznej w Katowicach

prof. dr hab. Wiesław Jan Wysocki
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Tematycznej "Losy Polaków na Wschodzie po 17 września 1939 r."

prof. dr hab. Tomasz Borecki
dyrektor Instytutu Problemów Współczesnej Cywilizacji

dr Małgorzata Sikorska
Sekretarz Komitetu Głównego Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej

prof. dr hab. Krzysztof Diks
przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Informatycznej

dr Anna Jankowska
Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Budowlanych